

IZNĀK TRISREIZES NEDELĀ
Redakcija Kuldīgā, Ventspils ielā Nr. 19
Tālrunis Nr. 105

Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

Latvijas Kompartijas

Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas organs

PADOMJU KULDĪGA

№ 153 (1889)

Piektdien, 1956. g. 28. decembrī

12. gads

VAIRĀK MĒSLOJUMA KOLCHOZU LAUKIEM

Rajona kolchozi no katrā hektara plano nakamajā gadā iegūt graudaugus apmēram par 3 cēt vairāk nekā šogad, cukurbietes — par 110 cēt vairāk, kartupeļus — par 30 centneriem no hektara vairāk. Paredzēts vairot arī siena, lopbarības sakņu, skābarības un citu kultūru ražas. Planots izslaukt pienu no katras govīs vidēji 1800 kg vai par 354 kg piena no katras govīs vairāk nekā šogad.

Paredzētos augkopības un lopkopības kāpinājumus varēs tikai tad, ja tūlīt sāks leplānotos mēslojuma daudzumus.

Rajona kolchozu rīcībā pašreiz ir lieli kūtsmēslu, kūdras komposta, mineralmēslu, avotkalķu daudzumi. Tie neha- vējoties jāuzsāk izvest uz tūlīmiem. Negaldot sniega ce- la lēstāšanās, mēslojumu iz- vešana jāiesaišta zirgi. Lai kūtsmēsli nezaudētu vērtīgo slāpekli, jāatceras, ka tie uz lauka jāsakrauj ap 30 t lielas haudzēs un jāiz- klie- dē tikai pavasarī pirms iearšanas.

Šogad abas MTS zlemas transportdarbos kolchoziem varēs sniegt daudz lielāku palīdzību nekā iepriekšējos gados, jo traktoru parks ie- vērojami papildinājies ar jau- nām traktorēm DT-54. Ba- tu pareizi, ja kolchozi šos traktorus nodarbinātu pie kūd- ras kompostu un avotkalķu izvešanas darbiem, bet savus zirgus nozīmētu pie kūtsmē- slu izvešanas. Tas kolchoziem izdevīgi tāpēc, ka par vietē- ja mēslojuma izvešanu valsts plemaksa 50 procentus un iz- sniedz arī kreditus.

Iepriekšējā sezonā kolchozi „Sarkanā zvaigzne”, „Boļše- viki”. Ždanova vārdā no- sauktā, un citi uz tūlīmiem izveda levērojamus kūdras komposta un avotkalķu dau- dzumus. Šo kolchozu pie- redze rāda, ka darbs labi ve- cas tad, ja pie mēslojuma iz- vešanas nozīmētas pastāvīgas brigades. Darbs veicas labi, ja vienā iekrašanas vietā strādā 2 traktori. Pa abiem traktoriem jābūt vismaz 3

traktoru ragavām un 2 raga- vām rezervē. Pie iekrašanas jānozīmē 10 cilvēki. Uz tū- ma kūdras vai avotkal- ķu izkļedēšanai no ragavām jābūt vismaz 6 cilvēkiem, kuri pastāvīgi atrodas uz ti- ruma. Ja strādā tikai viens traktors, pie iekrašanas jā- nozīmē vismaz 6 cilvēki, pie izkļedēšanas — četri. Tuvā- kājās valdes sēdēs jānolemj, kā- dus cilvēkus nozīmēt mēslo- juma iekrašanas un izklye- dēšanas brigādēs.

Mēslojuma izvešanas dar- biem daudzi kolchozi jau rū- pīgi gatavojušies. Lauksaim- niecības artell „Sarkanā zvaigzne” izgatavoja 8 jaun- nas traktoru slēpes, Ždanova vārda nosauktajā — četras. Turpretī kolchoza „Proleta- rietis” rīcībā tikai vienas trak- toru slēpes un vairāk tur ne- domā arī gatavot. Kolchozi „Padomju Latvija”, „Boļše- viki”, Ždanova vārdā nosauk- tāis vēl nav pilnīgi noreķinā- jušies ar traktoristiem par vietēja mēslojuma iekraša- nas darbiem no pagājušās ziemas. Pēdējais laiks to iz- darīt.

Tuvākajās dienās rūpīgi jā- izplāno vircas tvertņu un kūts- mēslu glabātuvju izbūve pie katras lopu novietnes. Ziemā jāgatavo vajadzīgais kok- materiālu daudzums. Ja nepie- celsams, jau ziemā jāpieved grants, laukakmeņi. Nav pie- ļaujams, ka no pārplūdušām vircas tvertnēm šis mēslojums aizplūst. Tagad ir iespējams un virca jāizved uz lauka.

Ne ar ko nav attaisnojama kolchoza „Uzvaras karogs” vienaldzība pret to, ka lopu novietnēs „Eģēnti” un „Rū- ji” slaucejam no tvertnēm kūts virca jāizsmē ar spai- niem, bet kolchozā vircas ve- dējs (mašīna) stāv dīkā.

Katram lauksaimniecības darbiniekam skaidrs, ka lauk- kopības ražība un lopu pro- duktivitāte atkarīga galveno- kārt no augšnes pietiekamas un pareizas mēslošanas. Tā- pēc kolchozu laukiem jau zie- mā jāizved viss iespējamais mēslojuma daudzums.

Produkcija virs plāna

Ražīgi šajā gadā strādājis Kabilas pienotavas kolektīvs. Gada uzdevumu bruto pro- dukcijā tas izpildīja jau līdz 1. septembrim un pēdējo ce- turksni strādāja 1957. gadam. Pienotava šogad pārstrādā- jusi par 820 tonnām piena vai- rāk nekā bija plānots, bet svies- ta ražošanas uzdevums pār- sniegts turpat divkārtīgi — 46 tonnu vietā ražots 81,4 tonnas. Arī kazeins ražots par 16 ton-

nām vairāk. Pavisam pienota- vas kolektīvs šogad devis virs- plāna produkciju par 1 miljo- nu 72,5 tūkstoš rubļiem. Šos sasniegumus nodrošināja Dū- rupes krejotavas vadītājas b. Kalmes, štatu piena savācējas b. Arnikas, ārštatu piena savācējas b. Plaudes un daudzu citu pienotavas darbinieku centīgais un neatlaidīgais darbs.

V. Zieds

Rupjo lopbarību sautē

Jau pagājušajā ziemā lauk- saimniecības arteļa „Uzvara” valde un lopkopji pārliecinā- jās, ka govīs daudz labprātāk pelavas un salmus ēd, ja tie sautēti. Tāpēc arī šogad pie lielākās lopu novietnes, kurā atrodas 96 govīs, uzstādīta sautējamā ierīce. Šī darba veik-

šanai nozīmēts kolchoznieks Frīcis Valdmāns. Sautēšanā viņam ik dienas palīdz viena no lopkopēm. Pašreiz sautē pelavas un smalkākos salmus, kas ievākti mitrā laikā un var sākt bojāties. Vēlāk salmus pirms sautēšanas sasmalcinās.

A. Liepa

Bagāts birums

Labības kulšana labi veicas Ždanova vārdā nosauktā lauk- saimniecības arteļa laudim. Šo darbu jau pabeiguši otrās bri- gades kolchoznieki. Šogad bri- gadē graudu birums ir lielāks nekā pērn. Šajā brigādē no visas platības izkultas 50 ton- nas vairāk nekā pagājušajā gadā.

Pašreiz kulšana spraigi rit pirmajā brigādē. Kuļmašīnu vada b. Vilmanis. Diendienā to apkalpo 15 kolchoznieki, izkuļot dienā 4—5 tonnas graudu. Bez tam kol- chozniekiem lieli palīgi ir arī traktoristi Juris Freimanis un Alfrēds Jansons, kuri brīvajā laikā nāk taikā kūļējiem. 1. llo

PADOMJU DZIMTENĒ

663 ešeloni ogļu virs gada plāna

Sverdlovska, Volčanskas ogļu tresta ogļrači šodien divas nedēļas pirms termiņa izpildī- juši gada plānu. Pazeminot ku- rināmā pašizmaksu vairāk ne- kā paredzēts plānā, ietaupīti apmēram 5 miljoni rubļu. Pir- mos tūkstošus tonnu ogļu virs

gada programmas šodien deva arī otrs Ziemeļurālu trests — Vachruševs ogļu trests.

No šo trestu karjeriem Urālu rūpniecības uzņēmumiem nosūti- ti jau 663 ešeloni ar ogļiem, kas iegūtas virs plāna.

Jauns pusvadītāju aparāts

Leningrada. Mazs kapeikas monetas lieluma disks, ko no abām pusēm pārklāj plāna sud- raba kārta. Tā izskatās jaunais aparāts, ko konstruējuši V. I. Uļjanova (Leņina) vārdā no- sauktā elektrotehniskā institu- ta dielektriku un pusvadītāju katedras zinātnieki līdzstrād- nieki.

Lai gan jaunais aparāts ir neliels un pēc uzbūves vienkāršs, tas izpilda daudzas svarīgas funkcijas radiotehniskā, auto- matiskā un telemechanikā. Ar tā palīdzību var paaugstināt strāvas

frekvenci, stabilizēt spriegu- mu, aizsargāt aparāturu no pā- rāk liela sprieguma tīklā, no- vērst dzirksteļu parādīšanos kontaktos, radīt impulsus re- leju tedarbināšanai. Visas pie- liecības uzņēmumiem nosūti- ti jau 663 ešeloni ar ogļiem, kas iegūtas virs plāna.

Traktors „KDP-38”

Lipeckas traktoru rūpnīcas konstruktoru kolektīvs konstruē- jis jaunu traktoru „KDP-38” traktora „KDP-35” vietā. Mašī- na sekmīgi izturējusi ekspluatā- cijas pārbaudījumus. Tā domā- ta cukurbietu, saulespuķu, kuku- ruzas rindstarpu apstrādāšanai un šo kultūru novākšanai. Jaun- najam traktoram ir uzlabota ritošā daļa, hidrantiskā siste- ma ar ārējiem cilindriem, eko-

nomiskāks dzinējs un mazāks svars.

Pašreiz ražošanā izmēģina uz- gējumā konstruēto un vairā- kās serijās izlaisto izmēģināju- ma traktoru „DT-40”, kas do- māts daudz lauksaimniecības darbu mechanizēšanai grauda- ū tehnisko kultūru audzēšanā jebkuros augšnes un klimatis- kajos apstākļos.

PĀRSKATS

par piena izslaukumiem
no govīs rajona kolchozos
laikā no 1. X 1956. g. —
20. XII 1956. g.

Kolchozs	Piens no govīs kg.	Iegūts no govīs dienā, dec. mān. II dek. kg.
„Imanta”	344	3,5
„Komunars”	310	2,9
„Latvijas strēlnieks”	303	2,5
„Uzvara”	298	2,9
„Grauds”	293	3,6
„Čiņa”	284	2,5
„Traktorists”	284	2,3
„Mīcūrina v. n.”	268	2,9
„Raiņa v. n.”	264	2,2
„Lisenko v. n.”	249	2,2
„Stajlīna v. n.”	242	1,8
„Sarkanā zvaigzne”	237	1,5
„Kārļa Marksa v. n.”	235	1,9
„Leņina celšs”	232	1,3
„Komunisma celšs”	217	1,5
„Molotova v. n.”	215	2,4
„Socialisma celšs”	205	1,6
„Uzvaras karogs”	200	2,0
„Padomju Latvija”	194	0,9
„Sarkanais karogs”	193	1,4
„Brīvība”	190	1,5
„Leņina v. n.”	187	1,2
„Brīvības celšs”	185	1,4
„Proletarietis”	181	0,97
„Stajlīna v. n. (Kraumaņu c.)”	176	1,3
„Jaunā gvarde”	175	1,5
„Boļševiki”	175	0,6
„Kopdarbība”	163	1,6
„Ždanova v. n.”	152	1,4
„Mīcūrina v. n. (Edoles c.)”	150	1,0
„Aktīvist”	144	0,6
„Abava”	133	0,5

Fabrika lopbarības žāvēšanai

Ukrainas PSR Mežastepju un Polesjes lopkopības zinātniski pētnieciskā institūta izmēģinā- jumu saimniecībā „Ukrainka” nodota ekspluatācijā lopbarības žāvēšanas fabrika. Šīs fabrikas iekārtu konstruējuši Vācijas Demokrātiskās Republikas zināt- nieki un inženieri.

Tas ir pirmais šāda tipa lauk- saimnieciskās uzņēmums mūsu valstī. Tā būvē un iekārtošanā konkrēti izpaužas Padomju Sa- viecības un Vācijas zinātnieku radošā sadarbība. Vācijas De- mokratiskajā Republikā izmanto siena miltus un mēslus žāvētu augu stiebru un lapu briketes. Šādā lopbarībā, kas pēc savas barības vērtības gandrīz pielī- dzinās spēkbarībai, ir divas rei- zes vairāk olbaltuma nekā la- cernas siena, un tānī uzglabā- jās gandrīz visi zaļā auga vita- mini.

Izmēģinājumu saimniecības „Ukrainka” jaunā fabrika jau devusi pirmo produkciju — sie- na miltus no mēslīgi žāvētas lucernas. Sākts pārstrādāt mil- tos arī cukurbietu un lopbarības biešu lapas, kā arī burkānu kopā ar lapām. Lopi labprāt ēd šo jaunā veida lopbarību, kas bagāta ar olbaltumu un vitamī- niem.

Institūta inženieri un kon- struktori sākuši projektēt dažā- das jaudas žāvēšanas fabrikas rajoniem, kolchozu grupām.

PSRS Ministru Padomē

Ievērojot darbaļaužu vēlēšanas, PSRS Ministru Padome nolēmusi pārcelt 1956. gadā atpūtas dienu no svētdienas, 30. decembra, uz pirmdienu, 31. decembri.

Kolektīvam jābūt savu biedru audzinātājam

Vēl joprojām mūsu rajonā bieži nākas sastapties ar gadījumiem, kad netiek ievēroti sabiedriskās kārtības noteikumi. Nākas sastapt pilsoņus, kas lieto necenzētus vārdus, aizskar citus pilsoņus un pat nodara postījumus valsts un sabiedriskajam īpašumam.

Kas tad ir šie pilsoņi, kas neprot uzvesties, traucē sabiedrisko kārtību? Fakti rāda, ka tie nav nekādas atsevišķas grupas cilvēki, bet gan strādnieki, kolchoznieki, pat kalpotāji un vēl ļaunāk — skolēni, vai tikko skolu atstājuši jaunieši. Nesen Kuldīgas rajona tautas tiesa par huliganismu sodīja finieru fabrikas „Vulkans” jaunus strādniekus Grigoriju Pavlovu un Visvaldi Paipalu. Par huliganismu tiesai nodots jauniešis Ēriks Hartmanis, kas strādāja Remontu un celtniecības kantori, par vairāku zādzību izdarīšanu tiesa izskatīja sūdzību pret bijušo Remontu un celtniecības kantora strādnieku Kārlī Rožleju.

Kā redzams, visi šie cilvēki ir saistīti ar vienu vai otru kolektīvu — fabriku, iestādi. Tāpēc, runājot par cīņas pastiprināšanu pret šīm negatīvajām parādībām, nedrīkst aizmirst to lielo atbildību, kāda savu biedru audzināšanā ir ikvienam kolektīvam. Šeit galvenā uzmanība jāvirza uz to, cik visam kolektīvam rūp atsevišķa biedra liktenis, kāds audzināšanas darbs tiek veikts, kā novērtē un izšķir atsevišķus pārkāpumus, ko izdarījis kāds no kolektīva biedriem.

Daudz tiek runāts par cīņas pastiprināšanu pret huliganismu — sabiedrības organizēšanu šai cīņai, komjauniešu reidiem, lekcijām, referātiem un citiem pasākumiem. Skaidrs arī, ka neviens sabiedriskās kārtības noteikumu neievērotājs nedrīkst palikt bez pelnītā soda. Visi šie pasākumi, protams, ir nepieciešami. Taču šai cīņai jābūt ne vienrei-

zējai — reidiem, lekcijām, referātiem, bet pastāvīgai, neatlaidīgai, ne vienas dienas, viena gada, bet tā jāveic visā mūsu komunistiskās sabiedrības celšanas posmā. Šī cīņa jāveic neatlaidīgi no dienas dienā, ceļot socialistisko apziņu un kultūras līmeni. Un tāpēc, jo sevišķi liela loma šeit ir kolektīvam, kura uzdevums veidot un audzināt savus biedrus par apzinīgiem un kultūraliem. Bet vai var būt runa par audzināšanu kolektīvā, kaut vai finieru fabrikā „Vulkans”, MRS un Remontu un celtniecības kantori, ja kolektīvs pret atsevišķu biedru pārkāpumiem izturas vienaldzīgi.

Mūsu skolās galvenā uzmanība tiek veltīta mācību programmas apgūšanai, bet audzināšanas darbam veltī maz laika. Jāpauzē, lai skolās būtu vienādi stingras prasības kā audzināšanas, tā mācību darbā, lai audzināšanas rezultātus vērtētu tāpat kā mācību rezultātus. Vairāk jādomā par to, lai jaunais pilsonis, atstājot skolas soli, būtu ne tikai izglītots, bet arī kultūrais, prastu pieklājīgi uzvesties sabiedrībā, būtu disciplinēts. Tāpēc nav pareizi skolās aprobežoties vienīgi ar aizrādījumiem uz atsevišķu skolēnu nepareizo rīcību, bet diendienā jāmaca, kā pareizi uzvesties sabiedrībā.

Bez tam jāraugās, lai atzīmes skolēnu līcībās par uzvedību, uzcītību un kārtību būtu reālas, atbilstu īstenībai, bet ne vai nu visiem tikai teicamas, vai arī, ja skolēns šķiet nelabojams, tikai sliktas.

Tieši tāpat kā skolās, fabrikās un uzņēmumos nereti zina tikai vienu programmu — ražošanas plāna izpildi, bet otru svarīgu jautājumu — strādājošo audzināšanu, rūpes par viņu darba un dzīves apstākļiem, kas ietilpst arī kolektīvajos līgumos, parasti aizmirst.

Viens no huliganisma vei-

diem ir lamāšanās, rupju, necenzētu vārdu lietošana. Gadās novērot, ka darba vietās strādnieki lieto necenzētus vārdus pat sieviešu klātbūtnē, bet neviens šiem cilvēkiem neizrāda, ka tas norāda vienīgi uz kultūras trūkumu viņam, nesauc to kolektīvi pie kārtības. Ir gadījumi, kad strādniekiem nākas noklausīties sava priekšnieka pamācības, papildinātas rupjiem, nekultūraliem izteicieniem. Bet kam gan citam, ja ne uzņēmuma vai iestādes vadītājam pirmām kārtām jābūt par teicamu paraugu. Tas jāatgādina Pelču zivju audzētavas direktoram b. Savinam un dažiem citiem atbildīgiem darbiniekiem.

Ļoti saliedēts, veselīgs kolektīvs ir liels spēks jebkuru grūtību pārvarēšanā. Tāpat tas ir audzināšanas darbā. Audzināšanas jautājums jārisina tā, lai katrs kolektīvs, visas rūpnīcas vai iestādes, cecha vai brigades ne tikai pārdzīvotu prieku vai kaunu par ražošanas plāna izpildīšanu vai neizpildīšanu, bet tikpat dziļi pārdzīvotu atsevišķu biedru nepareizu uzvedību, attieksmi pret sabiedriskās kārtības normām, biedriem, pret tēribs un kultūras ievērošanu darba vietā. Un ne tikai pārdzīvotu, bet arī prasītu no šiem biedriem mainīt savu nepareizo nostāju. Tad kolektīvs izpildīs uzdevumus biedru audzināšanā, būs veikts derīgs darbs cīņā pret nevēlamajām parādībām.

Partijas, komjaunatnes un sabiedriskajam organizācijām jānodrošina virziens šim lietajam un tik vajadzīgajam darbam.

D. Artemjevs,
Kuldīgas rajona prokurora palīgs,
jaunākais jurists

Mazie pašdarbnieki gatavojas Jaunajam gadam

„Kas reiz iesaistījies mākslinieciskajā pašdarbībā, tam grūti nāksies palikt nomājuš vērtoja un skatītāja lomā”, tā mēdz spriest pieaugušie. Taču neviens no pieaugušajiem laikam ar tik lielu dedzību, pacilātu sirsniņu, dziļu apziņģumu nepieķeras pašdarbībai kā mazie mākslas mīļotāji, kuri šai nozarē sper tikai vēl savus pirmos, nedrošos soļus. Ar lielu prieku to var vērot, skatoties, kā mazie Kultūras nama pašdarbības entuziasti gatavojas Jaunā gada bērnu rītam, kas notiks rajona kultūras namā.

Jaunais gads! Tas jau pats par sevi liek mazajām sirdīm straužāk pukstēt. Eglīte... jauns tērps... Sala vecītis... dāvanas. Un kur tad vēl uz svētkiem rotātās skatuves runāt, deklamēt, dejot!... Ja nu pēkšņi zālē ieraugi savu rotaļu biedru sēdam un smejamies. Tā gribas viņam kaut ko uzsaukt, bet ja nu pa to laiku sajūk dejas solis? Jā, atbildība liela! Tādēļ arī mazajai Intai Pilvinskai, kurai te jālēk kā vāverītei, te jāspēr noteiktais dūmvadu tīrītāja solis un Jaunā gada uzvedumā

jātēlo putrainu maisiņš, dažu labu vakaru acis negrib slēgties dusai un agri no rīta jādomā: ka tikai laikā ierastos mēģinājumā!

Apmierinātas aiziet mājās arī sešus gadus vecās Dzintara Viļuma un Velga Kārklīte, kuras atnākušas vēl tikai uz pirmo mēģinājumu. Kaut gan meitenes kautri klusē, aktiņu mirdzums stāsta, ka kolektīvā starp draudzenēm viņām patīks.

Ne mazāk centīgas ir bērnu sektora vecākās grupas dalībnieces Māra Rieta, Vinete Vāsere, Liesma Skrodere, Alda Audariņa un deju kolektīva pirmais un pašreiz vienīgais „vira galva” Gunārs Mednis, kuri bērnu rīta skatītājus iepriecinās ar jauniem iestudējumiem: čehu tautas deju „Ganiņš”, „Dūmvadu tīrītāju deju”, „Trauku deju” un uzvedumu „Jaungada nakts virtuvē”. Mazo mākslas mīļotāju skaits krietni audzis. Patikami vērot, kā aug mūsu jaunā maiņa, ka katrs no viņiem mācās ar lielu atbildību, gatavojoties Jaunajam gadam un Jaunatnes festivālam.

N. Skurstene,
Kultūras nama bērnu sektora vadītāja

MUMS RAKSTA

Ko par palatu saka slimnieki

Rajona slimnīcā iekšķīgo slimību nodaļas slimnieku siltu pateicību un atsaucību izpelnījās nodaļas galvenā ārste b. Valdovska un ārste b. Lindmane, kuras pašai izlēģīgi rūpējās, lai slimnieki atgūtu veselību, ne brīdi neaizmirstot V. I. Leņina vārdus: „Cilvēks — zelta fonds”. Ar lielu sirsniņu par slimniekiem rūpējās vecākā medicīniskā māsa b. Kraukle. Viņa arī savā brīvajā laikā ierodas pie slimniekiem, pārrunā ar tiem dažādu slimību cēloņus, kā tos novērst. Rūpīgi strādā sanitāres bb. Z. Delle un K. Būvmestere. Nodaļā ir četras palatas. Gaitenī uz kādām durvīm uz-

raksts: „Ievērot klusumu!” Un tomēr no klusuma trūkuma daudz cieš 4. palatas slimnieki. Tā atrodas pie saimniecības telpām. Bez tam šī palata ir caurstaigājama — iet cauri pārējo palatu slimnieki, medicīniskais un sanitārais personāls. Palatā atrodas slimnieces, kurām nepieciešama sevišķi rūpīga ārstēšana, miers un klusums. Sanitāri neuzmanīgi izsniedz veļu — dažkārt tā vēl ir mitra. Slimniekiem zvanot, palatā mēdz neierasties sanitāres bb. Zemīte un Rēdliha. Slimnieces, kuras sāk atveseļoties, labprāt lasītu grāmatas, bet tās nodaļā nav dabūjamas. Z. Dadzite

KONSULTACIJA

Vietējo mēslojumu uzkrāšana un uzglabāšana

Mineralajiem un vietējiem organiskajiem mēsliem ir liela nozīme lauksaimniecības kultūru ražības celšanā. Tie satur augu barības vielu galvenos elementus: slāpekli, fosforu, kaliju un citus. Pirmrindas kolchozos un padomju saimniecībās daudz uzmanības veltī kūtīmēslu, kūdras, putnu mēslu un kompostu uzkrāšanai, lauku mēslošanai izmanto arī malkas un degakmens pelnus, kā arī kaļķus.

Kūtīmēslu kvalitāte atkarīga ne tikai no dzīvnieku sugas un to barības sastāva; svarīgi ir arī, kādus pakāišus lieto kūtīs un kā uzglabā mēslus. Pieredze rāda, ka pakāišiem labāk ņemt nevis veseļus, bet sasmalcinātus salmus. Salmu griezumai labāk uzstāt vircu, ātrāk satrud, un tajos labāk saglabājas slāpekļis un citas augsnei vajadzīgās vielas.

Līdztekus salmiem pakāišiem var izmantot kūdras. Kūdras smelkne dara sausas lopu guļamvietas, uzsūc daudz amon-

jaka, palīdz radīt kūtīs labus zoohigieniskos apstākļus. Kūdras smelknes izgatavošanai jāņem sūnu purvu sausā kūdra. Gadījumos, kad jāizmanto zāļu purva kūdra, smelkne jāpārklāj ar salmu kārtu.

Svarīgi ir ne tikai uzkrāt pēc iespējas vairāk kūtīmēslu, bet arī tos prasmīgi uzglabāt. Ja kūtīmēslus sakrauj lielās blīvās grēdās, tie mazāk zaudē augus barojošās vielas, un mēslojums ir efektīvāks. Labākajās saimniecībās mēslus katru dienu izved no kūtīm un saliek glabātavās vai uz speciāli iekārtotiem sausiem laukumiņiem. Mēslu grēdas platumi ir 3,5—4 metri, augstums — 1,5—2 metri. Vienā grēdā sakrauj 20—40 tonnas kūtīmēslu. No grēdu vietām iepriekš notīra sniegu, tās nokaisa ar sausu kūdras vai apklāj ar 25—30 centimetrus biezu salmu kārtu. Kad grēda sa-

krauta, tā jāpsež ar kūdras vai salmiem. Nekādā ziņā nedrīkst kūtīmēslus nelielās kaudzītēs izmētāt pa tīrumiem, jo tad no tiem ātri izgaro amonjaks un tiek izskalotas augu barības vielas.

Ar augu barības vielām sevišķi bagāta ir virca. To vislabāk uzkrāt specialās vircas tvertnēs, kādām jābūt katrā lopkopības fermā. Lai nepieļautu slāpekļa zudumu, tvertnes blīvi jānosēd ar vākiem, bet pati virca jāpārlej ar nostrādātu traktora eļļu 1—3 mm biežā kārtā. Izmantojot vircu, ieteicams to nevis izsmelt, bet izsūknēt no tvertnes.

Ziemā līdztekus kūtīmēslu uzkrāšanai var sagatavot kompostus ar visdažādāko sastāvu. Kūdras un kūtīmēslu kompostus sagatavo, liekot grēdās kārtām kūtīmēslus un kūdras. Uz vienu daļu kūtīmēslu ņem 1—3 daļas kūdras. Ja saimniecībā ir vajadzīgs sārmais kom-

posts, tad, sagatavojot kompostu, kārtas jāpārkausa ar kaimiņu. 40 tonnām komposta masas vajadzīgi 1,5—2,5 centneri kaimiņa.

Sagatavojot kūdras un pelnu, kūdras un fosforītu vai kaļķu kompostus, masu pārkausa ar pelniem, fosforītu vai kaļķiem. Šādus kompostus bieži sagatavo tieši kūdrājā, pie kam mineralmēslus kaisa uzirdinātā kūdras kārtā. Lai kūdra labāk sajauktos ar mēslojumu, kūdrāju noecē. Uz 1000 kvadrātmetriem kūdrājā izsēj 1,5—2 tonnas fosforītmiltu, vai 2,5 tonnas pelnu, vai 2—3 tonnas kaļķu. Tā saucamajam jauktajam kompostam izmanto virtuves atkritumus, dažādus lakstus, fekalijas un tml., liekot tos 20—30 cm biežās kārtās pamišus ar kūdras vai zemi. Šādu kompostu sagatavo 1,5—2 metrus augstās kaudzēs.

Vērtīgs vietējais mēslojums ir arī pelni un putnu mēsli. Viens centners putnu mēslu satur 4—5 kilogramus slāpekļa, 3—4 kg fosfora un 2—3 kg kalija. Lai izvairītos no slāpekļa zudumiem, putnu mēslus ieteicams uzglabāt sajauktus ar smalku kūdras.

Pelni uzglabājami slēgtā telpā, kur nevar iekļūt nokrišņi — sniegs un lietus. Pelni satur ne tikai fosforu, kaliju un kaļķi, bet arī mikroelementus — boru, magniju un citus.

Prasmīga vietējo mēslojumu izmantošana līdztekus citiem modernās agrotehnikas paņēmieniem dos kolchoziem un padomju saimniecībām iespēju ievērojami paaugstināt visu lauksaimniecības kultūru ražību.

I. Jelagins,

lauksaimniecības zinātņu kandidāts

Skolu jaunatne gatavojas festivalam

Zvans vēsti sestās stundas beigas pilsētas otrā septiņgadīgā skolā. Un drīz vien gaitēnos dzirdamas bērnu čalas. Citi steidzas uz māju, citi — uz kopmītnēm. Bet zālē sāk pulcēties meitenes. Tās ir muzikas pulciņa dalībnieces, kas skolotājas b. Rutkas vadībā gatavo programmu jaunatnes festivala sarīkojumam.

— Pulciņa nodarbības paredzētas divas reizes mēnesī, — stāsta b. Rutka. — Tomēr tagad, gatavojoties festivalam, darbu esam aktivizējuši, un mēģinājumi notiek trīs reizes nedēļā. Tas ir pareizi un citādi nevar, ja vēlas, lai festivalam veltītajā sarīkojumā, ko pulciņš organizēs drīz pēc ziemas brīvlaika, dziesmas skanētu labi un iepriecinātu klausītājus.

Mums ir daudz draugu visās pasaules malās. Tādēļ apsvēicama ir pulciņa rīcība, kas cenšas sagatavot ciltautu, kā arī brālīgo republiku komponistu un tautas dziesmas. Lūk, pulciņa repertuārā jau ir albaņu tautas dziesma „Ziediņš”, poļu tautas dziesma „Gāja meitene pa mežu”, igauņu komponista Ojākera dziesma „Piejūras kolchozā” un citas. Ilona Ludika pabeidza muzikas skolu. Viņa labi apguvusi klavieru spēli un tagad var pielietot savu māku, atskaņojot mēģinājumus dziesmas uz klavierēm. Pār klavieru spēli interesējas arī daudzas citas pulciņa dalībnieces, tādēļ nodarbībās skolotāja b. Rutka

iepazīstina meitenes ar klavieru spēles māku.

Pulciņā ir 25 dalībnieces. Viņas visas ir aktīvas nodarbību apmeklētājas. Tikpat labi to var sacīt par Zigrīdu Gūtmani, kā par Valiju Zepi, Ilzi Pušilovu, Līgu Katlapu, Ināru Eikinu un daudzām citām.

Bez muzikas pulciņa festivalam gatavojas arī citi pulciņi. 15. decembrī Kultūras namā notika plašs pašdarbības vakars, kurā priekšnesumus sniedza kā skolas koris, tā arī deklamatori, dejotāji, fizikultūrieši, dramatiskās mākslas mīļotāji. Interesants bija dramatiszējums „Neciešama persona”. Angļu valodas pulciņa dalībnieki sniedza angļu valodā dramatiszējumu „Brālīša trusīša piedzīvojumi”.

Aizvadot veco — 1956. gadu — skolā 28. decembra vakarā būs karnevals, kurā uzstāsies vairāku pulciņu dalībnieki, demonstrējot savu sagatavotību jaunatnes festivalam.

Interesantu pasākumu veikuši skolēni pionieru vadītājas b. Lemchenas vadībā. Gatavojoties festivalam, viņi savākuši daudz dažādu puķu sēklu, lai festivala dienās netrūktu skaistu ziedu.

Grūti šodien otrajā septiņgadīgajā skolā atrast skolēnu, kas nedotu savu ieguldījumu festivala sarīkojumam un citu pasākumu sagatavošanā.

V. Zile

Jautājumu un atbilžu vakars rajona bibliotēkā

Rajona bibliotēka arvien plašāk izvērs masu darbu ar lasītājiem, rīkojot gan lasītāju konferences, gan arī citus interesantus pasākumus. Viens no tādiem bija šā gada 23. decembrī organizētais jautājumu un atbilžu vakars par tematu „Miegs un sapņi”.

Ārste b. Žuriņa, pamatojoties uz zinātnes atziņām, izskaidroja miega nozīmi un to, kā rodas sapņi. Viņa runāja arī par tā saucamajiem pare-

ģojošiem sapņiem un atbildēja uz daudziem jautājumiem. Pilsonis b. Oškals pastāstīja, kā jūtas „mēnessērdzīgais”, jo pats ar šo slimību slimojis.

Jautājumu un atbilžu vakars uzskatāms par labi izdevušos. Tajā piedalījās lielāks skaits kuldīdznieku. Viņi ierosināja vakarus par medicīnas un dabas zinātņu jautājumiem rīkot biežāk.

A. Sūna

Kad lauksaimniecības specialisti nostājas komplekso brigāžu priekšgalā

Darba daudz, bet atbildības nekādas

Vēl pirms gada lauksaimniecības arteli „Traktorists” bija pa sevi laukropības brigades, fermu pārziņi, agronome un zootehniķi. Kā tagad stāsta abi lauksaimniecības specialisti zootehniķis Visvaldis Kapteinis un agronome Elvira Neimane, tad arī toreiz viņiem darba netrūka. Bija jāseko, lai laukropības brigāžu brigadieru savā darbā ieverotu agrotehniskos, bet fermeri un lopkopes — zootehnikas noteikumus. Tā kā specialistiem nebija nekādas materialās atbildības, tad tā vienlīdz, ka viņi ir tikai starpnieki starp priekšsēdētāju un brigadieriem. Ne visai saskaņots darbs bija arī laukropības brigāžu brigadieru un fermu pārziņu starpā. Rezultātā no gada gadā kolchozā laukropji ieguva zemas graudaugu ražas, lopkopes izslauca maz piena un nobaroja maz cūku. Tāpēc bija jāmeklē jaunas darba organizācijas formas. Tagad ir pagājis turpat gads, kopš noorganizējās 2 kompleksās brigades. Ko tad deva lauksaimniecības arteli „Traktorists” laudim šīs kompleksās brigades?

Lauksaimniecības specialisti komplekso brigāžu brigadieru

Tagad brigadieris vienlaikus ir atbildīgs par lopiem, laukiem, rūpējās par lopbarības sagādi un citām brigadi interesējošām lietām. Komplekso brigāžu vadību uzņemas abi lauksaimniecības specialisti. Par pirmās kompleksās brigades brigadieru strādā bijušais kolchoza zootehniķis b. V. Kapteinis, bet otro brigadi vada agronome b. E. Neimane. Zemes platība sadalīta tā, lai abas brigades ekonomiski būtu vienlīdzīgas.

Ja agrāk pastāvēja nesaskaņas laukropības brigāžu un lopkopības strādājošo vidū, tagad tās likvidētas. Kā sēja, tā arī ražas novākšanā roku rokā strādāja laukropji ar lopkopēm, bet piefermas laucīņos lielu palīdzību lopkopēm sniedza laukropji, kuri palīdzēja izvest kūtsmēslus, uzāra zemi un pat vairākas reizes vagoja laukropju iedēstītās saknes un kartupeļus.

Pavasara sēju abu brigāžu laudis veica pirmie rajonā. Pirmie viņi arī šoruden novāca ražu. Biedra Kapteiņa vadītā brigādē beidz labības kulšanu, un bīrums ir krietni lielāks nekā iepriekšējos gados. Tā, salīdzinot ar 1955. gadu, šogad vidēji no katra hektara izkulti kvieši par 3 centneriem vairāk, rudzi — par 2 centneriem, auzu raža dubultojusies. Šogad ir izaudzēta arī teicama kartupeļu raža. No katra stādījuma hektara novākts pa 115 centneriem, bet no atsevišķiem laukiem — pat pāri 200 centneriem.

Ja iepriekšējos gados mazražīga bija lopkopība, tad aizvadītajā lopkopības gadā kompleksās brigades radīja lūzumu arī šajā saimniecības nozarē. Lopkopes vidēji no katras govs izslauca 191 litru piena vairāk nekā iepriekšējā gadā. Tas kolchozam deva 17 tūkstoš litru piena vairāk nekā 1955. gadā.

Panākumus guvušas arī kolchoza cūkkopes, kuras ir nobarojušas 54 bekoncūkas vairāk nekā pērn, bet putnkopes šogad no katras vistas ir ieguvušas par 63 olām vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Samazināts administratīvais personāls, izstrādes dienas vērtība pieaug

Ar komplekso brigāžu noorganizēšanu un lauksaimnie-

cības specialistu stāšanos brigāžu priekšgalā, kolchozā atbrīvojušies vairāki administratīvie darbinieki, kā 2 lauksaimniecības specialisti, 2 fermu pārziņi un viens uzskaitvedis. Uz šo štatu samazināšanas rēķina kolchozam gadā ietaupās ap 3000 izstrādes dienu. Taču, kā paskaidro abi brigadieru, tad arī turpmāk viņi meklēs iespēju samazināt dažas maznozīmīgas štatu vienības. Ņemot vērā graudaugu un lopkopībā ražotās produkcijas pieaugumu, kā arī panākto izstrādes dienu ekonomiju uz štatu samazināšanu, šogad kolchoznieki krietni vairāk nekā pērn uz izstrādes dienu saņems graudus, bet naudas izmaksa turpat trīskāršosies.

Arī elektriskais apgaismojums — komplekso brigāžu nopelns

Šogad vispusīgi attīstoties kolchoza saimniecībai, ievērojami pieaugusi arī naudas ienākumi. Tas deva iespēju vairākās lopu novietnēs, kā „Taurkalnu”, „Kurmales” un citās iekārtot automātisko dzirdīšanu, gaisa sliežu ceļus un uzstādīt citus mehānismus. Pats nozīmīgākais šā gada sasniegums ir tas, ka visās lopu novietnēs deģelektriskās spuldzes. Arī 60 kolchoznieku sētās ik vakarus iemirdzas elektriskā gaisma, skan radio un kolchoznieces gludina veļu ar elektriskiem gludekļiem.

Lūk, pirmie panākumi kompleksajās brigādēs kolchozā „Traktorists”.

A. Petrovs

Pa autobusa logu...

Katra vēlas savu apkārtni, māju tīru, glītu. Ne velti saka, ka patīkama apkārtnē izdaiļo arī cilvēkus.

Mūsdienās paceļas arvien jaunas un jaunas celtnes, taču līdzās tām vēl kā nožēlojamās pagātnes atliekas rēgojas vecas pussagruvušas mājas. Jo bēdīgāk, ka tās nereti atrodas tieši lielu ceļu malās un diendienā „iepriecina” desmitiem, simtiem cilvēku. Lūk,

daži no šiem nožēlojamiem grausti, kurus nācās novērot pa autobusa logu!

Pirmajā attēlā redzamā „māja” atrodas Kurmales ciema padomes īpašumā. Logi izkrituši, caurs jumts, pusizgruvušas sienas, kas kuru katru mirkli var izgāzties. Kolchoza „Proletarietis” laudis par to smejas tā: — Stāv kā veca vārns līdz! Ciema padomē nevar at-

rast nevienu, kurš atzitu, ka šī māja vēl derīga dzīvošanai, taču... tur dzīvo zirgkopējs Redenieks! Ja nu vienā jaukā dienā šī „celtne” sabruks, kurš tad atbildēs par sekām?

No saviem kaimiņiem „vēstures pieminekļu” saglabāšanā neatpaliek arī Induļu ciema padome. Nākamajā attēlā redzams ciema padomei piederošais „malkas šķūnis” pie Vārdupes pasta. Raugoties attēlā, skaidrs ir viens — tas, ko nav paveicis līdz galam vējš,

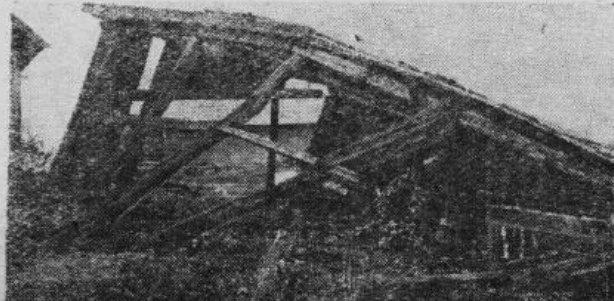
jāpabeidz cilvēkiem! Negribas taču domāt, ka Induļu ciema padome vēlētos saglabāt šo šķūni kā nolaidības simbolu.

Nākamais skats atklājas kolchoza „Padomju Latvija” teritorijā, iepretim veikalam. Zinātais tūlīt pateiks, ka tas ir „Vairogu” šķūnis. Par šķūni to gan vairs nebūtu pareizi nosaukt, jo pirmo stiprāka vēja pūtienu diez vai izturēs. Taču, kamēr gaida vēju, tas nepatī-

kami izkropļo apkārtni, tādēļ izeja ir tikai viena — jānovāc.

Kam vajadzīgi šie grausti? Bez šaubām, kādreiz tās bija derīgas ēkas, taču šodien tikai izkēmo apkārtni, nepatīkami pārsteidz to, kurš brauc pa ceļu, kura malā māju atliekas „glabājas”. Rūpīgs, kārtīgs saimnieks spriež tā: — Ja ēkas nav vairs remontējamas — jānojauc un jāuzceļ jaunas.

A. Vērotājs

Patīkami pavadīsim ziemās brīvlaiku

Spriegas nodarbības ziemas sporta spēlēs notiks brīvlaikā Ēdoles 7-gadīgajā skolā. Trīs reizes nedēļā trenēsies slidotāji un hokejisti, jāpabeidz arī uzliktaukumu apmales — bortus. Brīvlaika beigās paredzētas sacensības hokejā ar Alsungas vidusskolas hokejistiem.

Nodarības nedomā pārtraukt arī basketbolisti: izdevīgos laika apstākļos sekcijas vadītāja A. Māliņa vadībā trenēsies brīvā dabā.

Darbosies arī galda spēļu sekcijas biedri (vadītājs A. Preiss), kuri bez sacensībām dambretē un šachā trenēsies arī galda tenisa spēlē. Lai vienlaicīgi varētu spēlēt arī meitenes, tad esam nolēmuši pagatavot brīvlaikā otru tenisa galdu, lai labākie skolas tenisisti A. Māliņš, A. Preiss, A. Šate, M. Rudene un citi varētu pēc nopietniem treniņiem sacensties ar Kuldīgas un Alsungas skolu labākajiem galda tenisistiem.

N. Rutks,
fizkultūras skolotājs

Agresoru kalpība

Beirutas laikraksts „Telegraph” ziņo, ka Irakas premjerministrs Nuri Saids divas dienas braucienā uz Kuveitu, kur tam bijušas sarunas ar šeiha Abdulā as-Salimu.

Sarunu laikā Nuri Saids lūdzis Abdulā as-Salimu nodot Irakas rīcībā kādu no Kuveitai piederošajām salām Persijas jūras līcī, lai varētu nogādāt uz turieni no Basras angļiem domāto naftu, jo naftas vads no Irakas uz Vidusjūras piekrasti ir bojāts.

Pēc laikraksta ziņām, Kuveitas šeihs atteicies izpildīt Nuri Saids lūgumu.

„Padomju Kuldīgas” nākamais numurs iznāks 1957. g. 1. janvārī.

Valentīns Ovečkins

GRŪTAIS PAVASARIS

(Nobeigums)

Jā, protams. Viņš pats, pat ar šiem jaunajiem labajiem priekšsēdētājiem, nebija spējis sacelt kājās visu šo tautas masu... Ja būtu izdevies iedarbināt visu, tad rajona kartē līdz pēdējai dienai nebūtu vairs atlikuši tādi apkaunojoši balti plankumi, parēizāk sakot, tumši plankumi kā „Ausma”. Līdz pēdējai dienai! Nu jau citu cilvēku „rokas aizsniegušas” bez viņa līdz šim kolchozam...

Kāda milzīga ierīce tomēr — rajons! Cik daudz cilvēku, gan labu, gan „tā nekā”, gan sliktu. Gan vienkārši vēl nepazītu, nezināmu, neapjaustu. Kā šī pati posminiece, kas gāja naktīs bīstos rāvē, kā Griša Zubenko, par kuriem šodien kalējs stāstīja... Ne mazums arī viņš pats atklājis, atradis kolchozos tādas cilvēkus, bet kaut kā nav nostiprinājis sakarus ar viņiem, nav iepazīsies tuvāk, nav pratis pieļaut vienkāršāk, sīsnīgāk. Kā pašlaik dzīvo un strādā tie traktoristi Semidubovkas MTS, ar kuriem viņš zīmā reiz, kopmītnē runāja visu nakti? Brigadieris Berežņovs, Jurčiks Maslovs, Vasilis Satočins? Bet krust-

Par vienminusa un izlozes sistemām dambretes turnīros

Vispilnīgākā sistema spēļu kārtības noteikšanai ir t. s. riņķa sistema, kurā katrs dalībnieks spēlē pēc kārtas ar visiem pārējiem. Izlozes un it sevišķi vienminusa sistēmai priekšroka dodama tad, ja turnīrs jāizcīnā īsā laikā un ir samērā liels dalībnieku skaits.

Vienminusa (jeb olimpiskā) sistema paredz dalībnieka izslēgšanu no tālākām sacensībām, ja tas zaudējis vienu partiju vai arī nospēlējis divas neizšķirti. Dalībnieku kārtību turnīra tabeļē sacensību sākumā izšķir ar lozi. Šī izloze tad arī noteic, kas ar ko sacenšas 1. spēļu kārtā. Dalībnieki sadalās pāros sekojoši: 1. spēlē ar 2., 3. ar 4., 5. ar 6. utt. Pēc tam izdara jaunu izlozi, kurā vairs nepiedalās tie, kas 1. kārtā zaudējuši. Otrā kārtā pēc jaunās izlozes kārtības spēlē 1. ar 2., 3. ar 4. utt. Tad atkal izdara izlozi, kurā vairs nepiedalās zaudētāji un tie, kas iepriekš divas partijas nospēlējuši neizšķirti. Seko 3. kārtā. Atkal jauna izloze. Tā tas turpinās tik ilgi, kamēr noskaidrojās turnīra uzvarētājs. Pie nepāru dalībnieku skaita pēdējais (pēc pirmās izlozes kārtības) tiek pieļauts nākošajā kārtā bez spē-

les. Ja nākamajā izlozē minētais dalībnieks atkal izvelk pēdējo numuru, numurs jāatliek atpakaļ un jāvelk cits.

Lietojot izlozes (jeb Šveices) sistemu, dalībnieku skaitam noteikti jābūt pāru skaitlim. Arī šē pēc katras kārtas izdara jaunu izlozi. Bet viens no sacensībām netiek izslēgts. Pirmajā kārtā spēles notiek tāpat, kā pie vienminusa sistēmas. Nākošajās kārtās savā starpā spēlē dalībnieki ar vienādu punktu skaitu. Piemēram, pēc 4. kārtas izveidojies sekojošs stāvoklis — 4 punkti ir 3 dalībniekiem, 3,5 — četriem, 3 — vienam dalībniekam utt. Vispirms izdara izlozi tiem, kam lielākais punktu skaits — 4. Viens no spēlētājiem paliek pāri. To pievieno grupai ar 3,5 punktiem. Izdarot izlozi, šajā grupā arī viens paliek pāri. To salozē ar dalībnieku, kam ir 3 punkti utt.

Latvijas PSR pirmajā dambretes masu turnīrā fizkolektīvos atļauts izlietot jebkuru no augšminētajām sistemām, bet rajona turnīros obligāta ir vienminusa sistema.

P. Freidenfelds,
Latvijas PSR dambretes sekcijas priekšsēdētājs

Agresijas rezultāti

Eģiptē. Portsaida. Viena no pilsētas ielām, kuru barbariski bombardēja angļu un franču agresori.

SPECIALISTA PADOMS

Sargieties no saslimšanas ar reimatismu

Ja kādam lietainā laikā sāk sāpēt rokas un kājas, tas parasti domā, ka saslimis ar reimatismu. Tomēr tādas domas bieži vien ir maldīgas. Sāpes locītavās var izsaukt ne tikai reimatisms, bet arī daudzi citi iemesli.

Bieži reimatisma priekštecis var būt visiem pazīstamā slimība angina. Bieži no anginas atveseļojas ļoti ātri un organismā neatstāj nekādas sekas. Tomēr ir cilvēki, pie kuriem angina atkārtojas ļoti bieži, pat vairākas reizes gadā. Šī lipīgā slimība var kļūt hroniska un rada labvēlīgu augsni reimatismam. Pēc profesora S. A. Ģilerovska novērojumiem no 100 reimatisma slimniekiem 70 pēc anginas par tādiem kļuvi.

Reimatisma priekštecis var būt ilgāka organisma novājināšana, ja slimnieks dzīvo mitros apstākļos.

Pie asas reimatisma formas pastāv ļoti stipras sāpes locītavās. Temperatūra paaugstinās līdz 38—39°. Slimnieks nespēj pakustināt rokas un kājas. Pat viegla segas pieskaršanās rokām un kājām rada mokošas sāpes. Sāpes pāriet no viena locekļa uz otru. Ne velti tautā runā par reimatismu „staigājošais”.

Reimatisma slimniekam nepieciešama ārstu uzraudzība, stingrs gultas režīms, pareiza barošana. Reimatisma slimnieka barībai jābūt vitamīniem bagātai, sāls devas jāierobežo. Labs uzturs pastiprina organisma pretošanās spējas un mazina sāpes.

Medikamentu iedarbība parasti ātri novērš mokošās sāpes. Tomēr bieži vien arī pie rūpīgas ārstēšanas slimie locekļi atgūst normālu stāvokli pēc vairākām nedēļām, pat pēc mēnešiem.

Bieži vien reimatisms rada sirds darbības traucējumus. Reimatisma — miokardīta vai sirds muskuļu iekaisuma ga-

dījums nepieciešama ilga un nopietna ārstēšanās. Bet ja slimnieks laikus griežas pie ārsta un nopietni ārstējas, miokardītu var izārstēt un tas neatstāj nekādu iespaidu uz sirdi. Daudz nopietnāka un grūtāka ir slimība reimatisma — endokardīts vai sirds iekšējās plēves un vārstuļu iekaisums. Šais gadījumos reimatisms atstāj izmaiņas sirds vārstuļos un parasti šo slimību sauc par sirds klapēm.

Ar reimatismu saslimst parasti bērni, jaunieši un vidēja vecuma cilvēki. Pusmūža cilvēki ievērojami retāk saslimst ar reimatismu, bet veci — pavisam reti.

Bērnu saslimšana ar reimatismu parasti notiek reizē ar anginu, bet dažreiz kopā ar skarlatīnu vai citām lipīgām slimībām. Tāpēc nepieciešams bērnus, kuri bieži slimo ar anginu, parādīt ausu, kakla un deguna ārstiem. Bieži bērniem, kuri slimo ar anginu, nepieciešama operācija, kas tos pasargā no reimatisma. Pieaugušiem, kuri bieži slimo ar anginu, arī nepieciešams griezties pie ārstiem. Cilvēks, kas jau reiz slimojis ar reimatismu, var no jauna ar to saslimt, jo organismā izveidojušies slimībai labvēlīgi apstākļi. Par iemeslu otrreizējai saslimšanai ar reimatismu var būt kaut kura infekcijas slimība.

Cilvēks, kas slimo ar reimatismu, nedrīkst apsaldēties, viņš nedrīkst peldēties jūrā, ezerā. Nepieciešams uzmanīties, lai nesaliedētos un nesasalpinātu kājas.

Ļoti svarīgi ir rūpēties par zobiem, jo bojāti zobi var būt par hronisku infekcijas slimību perēkli. Ne retāk kā reizi gadā jāiet pie zobu ārsta. Slimie zobi jāārstē, bet kuri nav ārstējami, kā arī saknes jāizrauj.

A. Rekunova,
poliklinikas feldšere

AIZRĀDIJUMS

Remontu un celtniecības katoris uzalcina iestādes un uzņēmumus, laikā no 1957. gada 3. — 31. janvāriem, noslēgtā gada līgumus par izpildāmiem ēku remontu un celtniecības darbiem.

Pie līguma slēgšanas iesniedzami sekojoši dokumenti:

1) Izzīņa par gada finansējumu, apstiprināta no augstākstāvošās iestādes, uzrādot norēķina rēķina numuru un bankas nosaukumu.

2) Tehniskā dokumentācija ar maksas aprēķinu vai izcenoju darba aprakstu, atbilstošu gada finansējumam.

3) Pilnvara līguma slēdzējam personai.

Pēc minētā termiņa 1957. gadam pasūtījumi netiks pieņemti.

Redaktors A. Blūms

Arnolds Jēkaba dēls Zemturis, dzim. 1921. gadā, dzīv. Kuldīgas rajona Ievukalni ciema „Kaltīkos”, ierosina laulības šķiršanu pret savu sievu Annu Žaņa meitu Zemturi, dzim. Lagzdīnš, dzim. 1911. gadā, dzīv. Kuldīgas rajona Rendas ciema „Valvaras” lauksaimniecības arteli „Uzvara”.

Lietu izskatīja Kuldīgas rajona tautas tiesā.